

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
15 april 2024

Ons kenmerk
PZH-2024-851096779
DOS-2020-0008499

Bijlagen
2

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Cultuureducatie met Kwaliteit

Geachte Statenleden,

Cultuuronderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Om scholen en culturele instellingen te ondersteunen bij het geven van goed cultuuronderwijs is het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) in 2013 gestart met het landelijk programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Het doel van het programma is goed cultuuronderwijs op elke school voor ieder kind. In de vierde en tevens laatste periode van dit programma (2025-2028) ligt het accent op het verbeteren van de samenwerking tussen het onderwijs en de culturele omgeving en het borgen van het programma binnen gemeenten. Andere aandachtspunten zijn het verbinden van cultuureducatie met andere vakken en het verbinden van binnen- en buitenschoolse cultuureducatie. Het ministerie van OCW heeft de provincies een brief gestuurd met het verzoek mee te investeren in het programma CmK voor de periode 2025-2028 (zie bijlage).

Matchingsregeling

CmK is een matchingsregeling, waarin gemeenten, provincies en het ministerie van OCW samenwerken. Elke provincie en grotere gemeente kan een penvoerder voordragen; een culturele instelling die aanspreekpunt is voor het lokale programma CmK. Alleen deze aangewezen instelling mag subsidie aanvragen. Het bedrag dat zij ontvangen is gebaseerd op het inwoneraantal van de betrokken gemeente of provincie. De lokale overheid, provincie of gemeente, draagt hetzelfde bedrag bij aan het lokale programma.

Zuid-Holland

Provincie Zuid-Holland is de enige provincie, die niet financieel bijdraagt aan het programma. Het programma CmK wordt uitgevoerd door enkele grote gemeenten in Zuid-Holland, evenals door kleinere gemeenten, die het bedrag van het rijk matchen. Kunstgebouw treedt op als zogeheten "penvoerder" voor de kleinere gemeenten en wordt voor de uitvoeringskosten gecompenseerd met een deel van het totale beschikbare budget van rijk en deelnemende gemeenten.

Penvoederschap Kunstgebouw

Als penvoerder verzorgt Kunstgebouw de subsidieaanvraag bij het Fonds Cultuurparticipatie (FCP). Kunstgebouw schrijft het algemene deel van het programma, waarmee de subsidie wordt aangevraagd. Daarnaast biedt Kunstgebouw begeleiding en advies bij het schrijven van de regionale plannen. Ook zorgt Kunstgebouw voor de monitoring, evaluatie en verantwoording van de subsidie. In de uitvoering biedt Kunstgebouw ondersteuning bij het organiseren van kennisdeling en

deskundigheidsbevordering. In de huidige CmK-periode 2021-2024 verzorgt Kunstgebouw het penvoerderschap voor 32 gemeenten.

In de vergadering van uw Commissie Bestuur, Maatschappij en Middelen (BMM) op 1 november 2023 is aandacht gevraagd voor het belang van cultuureducatie en -participatie van jongeren en is het college van Gedeputeerde Staten opgeroepen om een manier te vinden om financieel bij te dragen aan CmK voor de periode 2025-2028.

Wij hebben naar aanleiding van dit verzoek verschillende mogelijkheden onderzocht, te weten:

1. De provincie is ook in de volgende periode geen partij in het CmK-programma. Deze optie vinden we niet wenselijk gezien de ambitie in het coalitieakkoord om meer jongeren te bereiken, die niet snel in aanraking komen met cultuur. Bovendien bestaat het risico dat gemeenten zich terugtrekken. Daarmee wordt de rijksbijdrage kleiner en blijft er rijksgeld onbesteed voor cultuureducatie in Zuid-Holland.
2. De provincie neemt de gehele matchingsbijdrage van de gemeenten, die deelnemen onder penvoerderschap van Kunstgebouw op zich (€ 1.278.001,-- per jaar). Deze optie past niet bij de rol van de provincie, die gericht is op tweedelijns ondersteuning van gemeenten, scholen en culturele instellingen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van cultuureducatie en -participatie. Bovendien is het bedrag dat hiervoor nodig is (€ 1.278.001,-- per jaar) te hoog om uit bestaande middelen te financieren.
3. De provincie neemt de kosten van het penvoerderschap van Kunstgebouw ter hoogte van ca. €256.000,-- jaarlijks voor zijn rekening voor de periode 2025-2028. Op deze wijze komen alle investeringen van gemeenten en OCW bij de scholen terecht, de uitvoeringskosten worden betaald door de provincie. Deze optie past volgens het college GS het beste bij de rol van de provincie in cultuureducatie en -participatie en laat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering bij gemeenten. Door verschuivingen binnen het bestaande budget kan dit bedrag uit bestaande middelen worden gefinancierd.

Kosten penvoerderschap

Onze voorkeur gaat uit naar optie 3. Wij stellen daarom voor om voor de periode 2025-2028 de kosten van het penvoerderschap ter hoogte van jaarlijks €256.000,-- voor onze rekening te nemen en dit te verwerken in de Kadernota 2025. Het is mogelijk om deze incidentele bijdrage te financieren uit bestaande middelen voor cultuurparticipatie (4.2.5 Cultuurparticipatie en bibliotheken). Op de begroting zijn middelen gereserveerd voor het versterken van cultuurparticipatie, die wij hiermee gericht inzetten op het bereiken van jongeren.

De incidentele bijdrage aan Kunstgebouw voor Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) is onzes inziens een goed instrument voor het versterken van cultuurparticipatie. School is immers de vindplaats van alle jongeren. Ook van jongeren, die niet vanzelfsprekend in aanraking komen met cultuur, een belangrijk speerpunt in het coalitieakkoord 'Krachtig Zuid-Holland'. Door een incidentele provinciale bijdrage aan de kosten van het penvoerderschap zullen de investeringen van gemeenten en het ministerie van OCW in CmK volledig bij de scholen terechtkomen. De gemeenten blijven zelf financieel verantwoordelijk voor deelname aan CmK. Dat is van belang voor de borging van het programma bij gemeenten vanaf 2029. Na deze periode, 2025-2028, worden gemeenten wettelijk

verantwoordelijk. Na 2028 zal het Rijk dan ook geen middelen meer beschikbaar stellen voor CmK. Een financiële bijdrage van de provincie voor het penvoerderschap van Kunstgebouw zal na 2028 dan ook niet meer nodig zijn. Wij komen hiermee tegemoet aan de wens om mee te doen aan het CmK-programma 2025-2028, op een wijze die past bij de rol en ambities van de provincie. Zo dragen we bij aan goed cultuuronderwijs voor ieder kind in Zuid-Holland.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlagen

Brief OCW Cultuureducatie met Kwaliteit
Bereikcijfers Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024